

Урок розвитку мовлення

Тема. Стаття в газету на морально-етичну тему «Булінг – це духовна та фізична слабкість чи демонстрування сили?»

Конспект уроку

(Публіцистичний стиль - це мова газет, журналів, радіо і телебачення, він розрахований на велику аудиторію. Визначальна риса – вдале поєднання логіки викладення з емоційно-експресивним забарвленням, які повинні бути взаємно врівноважені. Публіцистичний стиль повинен бути одночасно і впливовим, і інформативним. У публіцистичному стилі потрібно не тільки подати інформацію, а й пояснити її з певних позицій, переконати читача в правильності цих позицій. Його призначення – формування громадської думки. Цей стиль тісно пов'язаний із суспільно-політичним життям народу, з поширенням періодичних видань).

- З чого складається стаття до газети? Допоможе в цьому розібратися матеріал із підручника з підзаголовком «*Буду я навчатись мови золотой*» с.260.

2. Бесіда-підготовка до написання статті в газету на морально-етичну тему

- Недарма зазначав Горацій: *«Коли суть справи обдумана заздалегідь, слова приходять самі собою»*. Тож давайте з вами обговоримо деякі питання, щоб вам легше було писати статтю.

Слово вчителя. Булінг – це відносно новий термін для пересічного громадянина, зміст якого кожен із нас не просто знає, а в більшості випадків стикався з цим явищем, імовірно в дитинстві.

Булінг – це агресивна поведінка щодо окремої особи або групи, **З ЯКОЮ МЕТОЮ?** з метою приниження, домінування, фізичного чи психологічного самоствердження.

Булінг може проявлятися у вигляді психологічного тиску **ЯК ВИ ЦЕ РОЗУМІЄТЕ?** (образи, приниження, погрози, ігнорування тощо) та фізичних знущань **ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ?** (удари, поштовхи, принизливий фізичний контакт, побиття та інше). Не рідко фізичний і психологічний тиск об'єднуються.

ХТО МОЖЕ БУТИ ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ?

Жертвами булінгу найчастіше стають діти, які чимось вирізняються серед інших. До прикладу, скромно одягнуті, відмінники в навчанні, не мають дорогих гаджетів або є представниками іншої раси. Раніше таких дітей називали "білі ворони".

Загалом, жертви - це діти, які не можуть опиратися та протистояти агресії. Вони бояться. Деякі діти не захищаються, бо мають установку від батьків - "битися - погано". Замкнені в собі, самотні, недовірливі, повільні діти часто приваблюють агресора своїм типом характеру.

ХТО ВИСТУПАЄ АГРЕСОРОМ?

Найчастіше цькування ініціюють надміру агресивні діти, які люблять домінувати, тобто бути «головними». Їх не турбують почуття і переживання інших людей, вони прагнуть бути в центрі уваги, контролювати все навколо. Припиняючи інших, вони підвищують власну значущість. Нерідко це відбувається через глибокі психологічні комплекси

кривдників. Можливо, вони самі переживали приниження або копіюють ті агресивні й образливі моделі поведінки, які є у їхніх сім'ях.

ХТО ЩЕ МОЖЕ БУТИ ХОЧ І ПАСИВНИМ, АЛЕ УЧАСНИКОМ БУЛІНГУ?

Ті, хто спостерігає за процесом булінгу, - свідки.

ХТО З НИХ СТРАЖДАЄ ВІД БУЛІНГУ?

Від булінгу страждають і жертви, і агресори, і свідки. Усі вони переживають емоційні проблеми, не вміють будувати стосунки з людьми, мають проблеми психо-емоційного розвитку. Вони потребуватимуть підтримки дорослих, які б допомогли їм розвинути здорові відношення з людьми не лише у школі, але й протягом усього їх подальшого життя.

Україна посідає 9 місце серед 42 досліджуваних країн за відсотком жертв булінгу серед підлітків. Торік у нашій країні 67% дітей стали жертвою чи свідком цькування. 40% постраждалих взагалі ні з ким не ділилися проблемою.

ЯКІ Ж ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ БУЛІНГУ?

Часто розвитку булінгу сприяє виховання у сім'ї: *конфлікти між батьками, неповага одне до одного, обмеження прав дитини, залякування. Насильство над дитиною в родині може спровокувати в неї бажання домінувати над іншими поза власним домом. Прагнення принизити або покалічити інших виростає з почуття власної неповноцінності. Тобто, вдома дитина не може протистояти батькам, які її б'ють чи сваряться. Натомість у школі, серед однолітків, їй це під силу. Дитина відчуває, що має владу над іншими.*

Серед причин булінгу також *статеве дозрівання*. Під час гормональної перебудови в крові підвищується тестостерон і адреналін. Це призводить до збільшення агресії, виникає схильність до садизму.

ЯК ЖЕ ПРОТИСТОЯТИ БУЛІНГУ? (Перегляд відео)

4. Проблемне запитання (робота в групах: 1 – відстоює думку, що булінг – це духовна та фізична слабкість, 2- булінг – це демонстрування сили.)

- Тож, поміркуйте, булінг – це духовна та фізична слабкість чи демонстрування сили?

5. Правила написання статті

1. *Правильний заголовок.* Заголовок повинен привернути увагу читача і змусити його читати текст далі, не покидаючи сторінку. Саме по заголовку читач визначає, чи варто йому читати статтю і чи отримає він корисну (або цікаву) інформацію.

2. *Вступ:* утримує увагу читача і сприяє продовженню читання. Повинен містити інформацію про головну думку і короткий виклад її змісту.

3. *Виклад основного тексту статті* або безпосередньо подробиці, які зацікавлять читача. При написанні основного тексту слід суворо дотримуватися теми та головних принципів:

- лаконічність;
- грамотність;
- аргументованість.

4. Статтю потрібно писати простими реченнями – так інформація є більш доступною читачеві для розуміння чи запам'ятовування.
5. Потрібно поділяти текст на абзаци. Для зручного читання слід використовувати не більше 5-10 речень в одному абзаци.
6. Щоб слідкувати за темою, використовуйте план, де перераховані два-три переконливі аргументи для головної частини, і кілька фраз для переконливого висновку.
7. Дотримуємося логічної послідовності. Важливо плавно робити перехід від одного абзацу до іншого, не втрачаючи при цьому основної думки та не забуваючи про акценти, які привертають увагу до необхідних моментів.
8. При написанні статті слід дотримуватись літературної мови і стилю, уникаючи народних висловів та жаргонів, якщо того не вимагає аудиторія або стиль статті.
9. Намагайтеся при викладенні тексту уникати слів, значення яких може бути незрозуміле читачеві.
10. Не варто зловживати сполучниками «але», «і», «а» на початку речення.
11. Обов'язково перевіряйте текст на наявність орфографічних та пунктуаційних помилок.
12. Висновок статті повинен бути її логічним завершенням та містити ключові позиції статті, які читач може взяти за інформативну основу.

Загалом структура тексту у статті має бути такою:

- **заголовок** – коротке, лаконічне, інформативне речення;
- **вступ** – 2-3 речення про зміст і цілі статті (не більше 10% усього тексту);
- **головна частина** – розглянута в логічній послідовності суть досліджуваного питання (близько 80% тексту);
- **висновок** – кілька речень, у яких автор підводить підсумок досліджуваного питання (не менше 10% загального тексту)

Практична робота – написання статті

Підготуйте статтю «**Булінг – це духовна та фізична слабкість чи демонстрування сили?**» для молодіжної газети. Уявіть, що читачами будуть ваші ровесники. Напишіть так, щоб ваші однолітки задумалися над тими морально-етичними питаннями, які ви поставите.

Домашнє завдання

Допишіть статтю в газету, дібравши переконливі аргументи.